

SPEVNÍK

ĽUDOVÝCH PIESNÍ

Slovenské

Detské

Hymnické

Piesne našich susedov

SPEVNÍK ĽUDOVÝCH PIESNÍ

SPEVNÍK

ĽUDOVÝCH PIESNÍ

Slovak edition © Perfekt 2013
Design © Pavol Janoško 2013
Collected © Michal Grondžák, Bernard Herstek, Valéria Tisucká
Notation © Bernard Herstek

Vydavateľstvo Perfekt ďakuje rodine hudobného skladateľa Eugena Suchoňa
za láskavé zvolenie publikovať hymnickú pieseň Aká si mi krásna.

SPEVNÍK ĽUDOVÝCH PIESNÍ

Zostavili: Michal Grondžák, Bernard Herstek, Valéria Tisucká
Notácia: Bernard Herstek
Jazykové redaktorky: Katarína Trgová, Zuzana Vrábelová
Grafická úprava a zalomenie: Pavol Janoško, DTP Perfekt
Obálka: Juraj Zvalo

Vydal Perfekt, a. s., Karpatská 7, 811 05 Bratislava,
ako svoju 647. publikáciu.
Rok vydania 2013
Prvé vydanie

Tlač: Polygraf Print spol. s r. o., Prešov

ISBN 978-80-8046-614-5

www.perfekt.sk

Večné melódie

Básnik nazval naše ľudové piesne večnými melódiami najmä preto, že napriek rôznym nástrahám prežili stáročia a dodnes sú medzi nami. Historici dokonca tvrdia, že folklór a osobitne ľudová pieseň pomohli nášmu národu v mnohonárodnom štáte vyše 1 000 rokov zachovať si vlastnú identitu. Ľudová pieseň žije aj dnes, i keď ju televízie a rádiá nevelmi hrajú. Našťastie, žije a prekvitá v našich myšliach a dušiach, čo poznať najviac podľa toho, že žiadna oslava sa ani dnes nezaobíde bez ľudovej piesne. Spievame ju, keď sa tešíme, aj keď žiaľime, ale aj len tak, lebo kultivuje našu dušu. Spevník, ktorý práve držíte v ruke, je príspevkom k tomu, aby sme nezabudli texty piesní. Pre tých, ktorí vedia hrať na gitare, je pomôckou pri hraní sprievodnej hudby. Notový zápis obsahuje viac akordov, ako je bežné, aby poslúžil aj vyspelým hudobníkom. Ak je pre vás príliš zložitý, niektoré ťažšie akordy pokojne vynechajte. Sami zistíte, kde to ide. Mimochodom, je veľa gitaristov, ktorí nemajú čas ani ambície ovládať zložité akordy, no urobia sprievod takmer ku každej piesni aj len s tromi akordmi (C-dur, G-dur, F-dur, prípadne a-mol, e-mol, d-mol). Nie je to vrcholný hudobný výkon, no je to rozhodne viac ako nič a ak to vychádza zo srdca, je to skoro najviac.

Želáme všetkým milovníkom ľudovej hudby veľa potešenia s klenotmi našej kultúry.

Vydavateľstvo

Milí priatelia,

mali sme veľkú túžbu a ambíciu vydať spevník piesní, ktoré sa často spievajú, lebo sú veľmi známe, ale aj takých, na ktoré netreba zabudnúť. Piesne na piatok i sviatok. V knihe je výber tých, ktoré som rád hrával či počúval, niektoré som hral aj vo svete, pár z nich je od našich susedov, ktoré máme takmer za svoje a je tu aj niekoľko hymnických piesní, ktoré sa mnohým veľmi páčia a časom aj zľudoveli.

Pred päťdesiatimi rokmi som hral v študentskej kapele na svadbe v obci Kurima. Pred kostolom sa náš spievajúci sprievod stretol s ďalším. Kým sa dva páry sobášili, vonku sme si vymieňali hráčske figle s druhou kapelou.

Harmonizácia ľudových piesní je úžasné dobrodružstvo, kde fantázia nemá konca a je radosť vnímať tú istú pieseň hranú v rôznych regiónoch, a to už nehovorím o orchestrálnych obsadeniach, keď má táto hudba už často súčasný elektronický šat.

V súbore Prešovčatá sme mali okrem detských moderných piesní aj mnohé, ktoré sú uvedené v tejto knihe, ale aj zborové. Pamätám si, ako som sa pohrával s myšlienkou prispôbiť nášmu štýlu pieseň Aká si mi krásna od majstra Eugena Suchoňa. Za tridsať rokov vedenia súboru sa mi to nepodarilo, je tak dokonale napísaná. Takých pokladov nie je v hudbe veľa. Upravovať ich je hriechom a ja sa teraz dopredu kajám: Hymnické piesne v tomto spevníku sú napísané jednohlasne s akordmi. Možno iba k tomu, aby sme si k nim udali tú správnu tóninu a dostali chuť si ich spievať.

Oplatí sa. Nám i národu.

Bernard Herstein

A ja taka čarna

The image shows a musical score for the song 'A ja taka čarna'. It consists of six staves of music in 3/4 time, with a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The first staff starts with a treble clef and a 3/4 time signature. The second staff continues the melody. The third staff shows a change in the accompaniment with chords G, E7, and Am. The fourth staff continues the melody with chords D, D7, Em, and H7. The fifth staff continues the melody with chords Em and Am. The sixth staff concludes the piece with chords Em, H7, and Em.

Em *Am*
1. A ja ta - ka čar - na,
Em *H7* *Em*
jak čar - na čar - ni - ca.
G *E7* *Am*
Naj še mi vys - tu - pi, šej, hoj,
D *D7* *Em* *H7*
naj še mi vys - tu - pi. šej, hoj,
Em *Am*
naj še mi vys - tu - - pi
Em *H7* *Em*
zdra - hy pa - rad - ni - ca

2. /: Z drahy paradnica,
z poľa robotnica, :/
/: Bo ja taka čarna, šej hoj,
Bo ja taka čarna, šej hoj,
Bo ja taka čarna,
Jak čarna čarnica. :/

A dze idžeš Heľenko

The image shows a musical score for the song 'A dze idžeš Heľenko'. It consists of three staves of music in a 2/4 time signature, with a key signature of two flats (Bb and Eb). The first staff has a treble clef and a key signature of Bb. The second staff has a treble clef and a key signature of Eb. The third staff has a treble clef and a key signature of Bb. The lyrics are written below the notes. The first staff has a key signature of Bb and a time signature of 2/4. The second staff has a key signature of Eb and a time signature of 2/4. The third staff has a key signature of Bb and a time signature of 2/4. The lyrics are: 1. A dze i - džeš He - ľen - ko, He - ľen - ko, do za - hra - dy na že - ľe - ne šen - ko. Ľe - za - vi - raj dzve - reč - ka za se - bu, bo ja i - dzem, He - ľen - ko za te - bu.

B \flat *F* *B \flat* *F 7* *B \flat*

1. A dze i - džeš He - ľen - ko, He - ľen - ko,
do za - hra - dy na že - ľe - ne šen - ko.

E \flat *B \flat* *C* *F* *F 7* *B \flat* *F* *B \flat* *E \flat* *B \flat* *B \flat*

Ľe - za - vi - raj dzve - reč - ka za se - bu,

B \flat *F* *G 7* *C m* *F 7* *B \flat*

bo ja i - dzem, He - ľen - ko za te - bu.

2. A dze idžeš /: Janičku :/
do záhrady nakošic trávičku.
Nezaviraj, dzverečka za sebu,
bo ja idzem, Janičko, za tebu.

A ja 20 rôčkov mám

1. Keď roz - kvit - ne bie - la ru - ža,
keď má diev - ča dvad - sať rôč - kov,

5 tre - ba ju tr - hať,
tre - ba ju vy - dať.

A já, a já dvad - sať rôč - kov mám,

já sa, já sa eš - te ne - vy - dám,

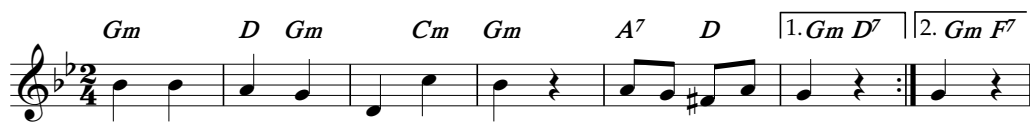
ja mám mi - lé - ho na voj - ne,

ja ho rá - da mám.

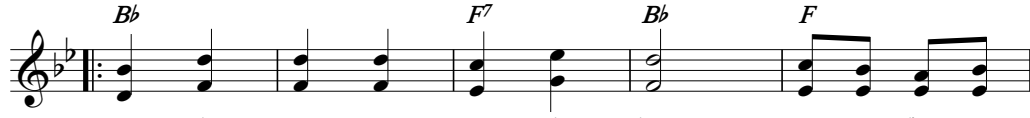
2. Mesiac vyšiel, aj hviezdičky
pekne svietili,
keď sme sa my s mojím milým
spolu lúčili.
A môj, a môj milý pri mne stál,
smutne, smutne na mňa pozeral,
prečo plačeš a nariekaš
sa ma spytoval.

3. Prečo by som neplakala,
keď mám trápenie,
keď tá naša verná láska
je len náhodne
a tá, a tá láska taká je,
tá má, tá má silné korene,
nesmieme sa my milovať
len potajomne.

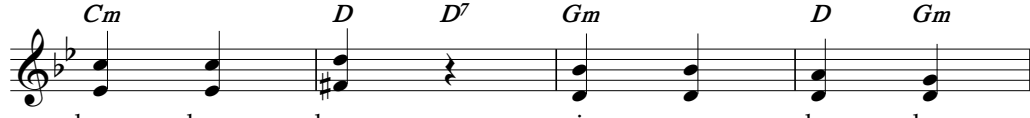
A ja taka dzivočka

Gm D Gm Cm Gm A7 D | 1. *Gm D7* | 2. *Gm F7*

 1. A ja ta - ka dzi - voč - ka, cin - gi - l'in - gi bom, bom.
 ra - da vi - jem pi - reč - ka, cin - gi - l'in - gi

Bb F7 Bb F

 Ra - da vi - jem, ra - da dam, cin - gi - l'in - gi

Cm D D7 Gm D Gm

 bom, bom, bom, i za ka - lap

Cm Gm Bb° A7 D Gm

 za - kla - dam, cin - gi - l'in - gi bom.

2. A ja taka jak i mac,
 cingilingi bom,
 čarné oči muším mac,
 cingilingi bom,
 čarne oči mac mala,
 cingilingi bom,
 ja še na ňu podala,
 cingilingi bom.

3. A ty cigan, dobre hraj,
 cingilingi bom,
 na dzifčata ňekukaj,
 cingilingi bom,
 na dzifčata na šumné,
 cingilingi bom, bom, bom,
 naj ňechodza po humne,
 cingilingi bom.

Anča čierna, buď mi verná

1. An - ča čier - na, buď mi ver - ná,

kto by te - ba ne - mi - lo - val, bol by šel - ma, bol by šel - ma.

2. Niet takého šuhajička,
/: čo by nechcel pobozkati
tvoje líčka. :/

3. Nielen líčka, aj tie oči,
/: pre tie každý šuhajiček
z veže skočí. :/

Anička, dušička

The musical score is written in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of four staves of music with lyrics underneath. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp. The lyrics are: 1. A - nič ka, du - šič - ka, pod' si ku mne hop - kať, kú - pim ti čiž - mič - ky, hej, čo ti bu - dú klop - kať, kať. The second staff has a G chord above the first measure and an A chord above the last measure. The third staff has an A chord above the first measure and a D chord above the last measure. The fourth staff has an A7 chord above the first measure, a D chord above the second measure, and a first ending box containing a D chord above the third measure, followed by a second ending box containing a D chord above the fourth measure. The piece ends with a double bar line.

D
1. A - nič ka, du - šič - ka,
G *A*
pod' si ku mne hop - kať,
A *D*
kú - pim ti čiž - mič - ky,
*A*⁷ *D* 1. *D*^o 2. *D*
hej, čo ti bu - dú klop - kať, kať.

2. Anička, dušička,
máš ty modré očká,
/: čo sa mi vrezali,
hej, do môjho srdiečka. :/

Anička, dušička, kde si bola

The musical score is written in G minor, 2/4 time. It consists of four staves of music with lyrics underneath. The first staff has a treble clef and a key signature of two flats. The second staff has a treble clef and a key signature of two flats. The third staff has a treble clef and a key signature of two flats. The fourth staff has a treble clef and a key signature of two flats. The lyrics are: 1. A - nič - ka, du - šič - ka, kde si bo - la, keď si si čiž - mič - ky za - ro - si - la? Bo - la som v há - jič - ku, ža - la som trá - vič - ku, du - ša mo - ja, du - ša mo - ja.

Gm *C* *C7* *F*

1. A - nič - ka, du - šič - ka, kde si bo - la,

Bb *C* *F* *Bb*

keď si si čiž - mič - ky za - ro - si - la?

D *Gm* *Cm* *D* *Gm* *A* *D* *D7*

Bo - la som v há - jič - ku, ža - la som trá - vič - ku,

D *A* *D7* *Gm* *A7* *D7* *Gm*

du - ša mo - ja, du - ša mo - ja.

2. A ja som po tri dni trávu kosil,
ešte som si čižmy nezarosil.
/: A ja som hrabala, teba som čakala,
duša moja, duša moja. :/

Anička, dušička, nekašli

Musical score for the song "Anička, dušička, nekašli". The score is written in 2/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It consists of four staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: "1. A - nič - ka, du - šič - ka, ne - kaš - li, a - by ma pri te - be ne - naš - li, le - bo ak ma pri te - be naj - dú, vez - nú mi ka - ra - bín aj šu - bu." The chords are indicated above the notes: Cm, Fm, Cm, G, Cm, Cm, Bb, C7, Eb, Ab, Bb, Bb7, Eb, G, Cm, Fm, C°, G, Cm.

1. A - nič - ka, du - šič - ka, ne - kaš - li,
a - by ma pri te - be ne - naš - li,
le - bo ak ma pri te - be naj - dú,
vez - nú mi ka - ra - bín aj šu - bu.

2. Veznú mi karabín s perami,
veznú mi aj šubu s kvetami,
/: veznú mi, Anička, aj teba,
čo ja budem robiť bez teba. :/

A okolo Levoči

1. *A* o - ko - lo Le - vo - či,
G⁷ tam še vo - da *C* to - - či.
F Chto - ra ňe - ma fra - ji - ra, *C* *F* chto - ra ňe - ma
G fra - ji - ra, *C* chto - ra ňe - ma *F* fra - ji -
C ra, *G⁷* ta naj do nej *C* sko - či!

2. /: A čom bym ja, čom bym ja, do vody skakala,
 pre jedneho beřara, pre jedneho beřara,
 pre jedneho beřara život utracala. :/

3. /: A okolo Podhradza, tam kapustu sadza, :/
 /: eřči som ľem maľučka, eřči som ľem maľučka,
 eřči som ľem maľučka, už še na mňe vadza. :/

A ot Prešova

B \flat

1. A ot Pre - šo - va, a ot Pre - šo - va

Gm Cm Eb F F 7

a ot Pre - šo - va v tim po - lu,

E \flat F B \flat Dm

ne - še še Ja - nik, šer - deč - ko mo - jo,

Gm Cm F 7 B \flat

ne - še še Ja - nik na ko - ňu.

2. /: A za ňim idze, a za nim idze
a za ňim idze ocec, mac, :/
/: vrac še Janičku, šerdečko mojo,
vrac še Janičku vrac še, vrac. :/

3. /: A ja še vera, a ja še vera
a ja še vera ňevracim, :/
radšej svuj život, šerdečko mojo,
radšej svuj život utracim. :/

A vy, chlapci, neviete

1. A vy, chlap - ci, ne - vie - te, čo za mnú cho -
dí - te, čo ja mám, ze - lin - ku, ho - re háj,
u - kry - tú v laj - blíč - ku, na - o - zaj.

2. /: A jak vy my neveríte, ukážem vám prstom, :/
/: že som ju trhala, hore háj,
pod trenčanským mostom, naozaj. :/
3. /: A jak vy my neveríte, ukážem vám dlanú, :/
/: že som ju trhala, hore háj,
pod trenčanskú bránú, naozaj. :/

Bodaj by vás, vy mládenci

1. Bo - daj by vás, vy, mlá - den - ci čer - ti vza - li,
keď ste vy mňa na ten ta - nec ne - po - zva - li!
Ja by bo - la tan - co - va - la, aj na cim - bal
nie - čo da - la, aj vás všet - kých po - boz - ka - la.

2. Čo sa mamka tejto noci natrápila,

len aby sa vám voľáko zavďačila:

/: Niesla múky na tri korce,

pre vás, chlapci, na koláče,

len aby som tancovala. :/

3. Už je ameň, už je ameň, milí chlapci,

keď je už zas, keď je už zas po tom tanci,

/: keď sa nový tanec strhne,

pamätajte, chlapci na mne,

čo bude aj po polnoci. :/